

**Poročilo od delovanju Razširjenega strokovnega kolegija za urgentno medicino (RSK UM)
v letu 2017****V letu 2017 je RSK UM deloval v sestavi:**

- prof.dr. Andrej Čretnik dr.med., spec. krg in travmatologije
- doc.dr. Mojca Grošelj Grenc dr.med., spec. pediater. med.
- Matej Bernhardt dr.med., spec.int.med.
- dr. Petra Klemen dr.med., spec. splošne med, spec. urgentne med.
- Miha Lukač dr.med., spec. druž. med.
- mag. Mitja Mohor dr.med., spec. splošne in urg. med.
- as.dr. Hugon Možina, dr.med. spec interne med., spec. intenzivne med.
- Jelena Vilman dr.med., spec. anest. in urg. med.
- mag. Simon Herman dr.med., spec. spl. krg in travmatologije

Teme, ki so bile v letu 2017 na dnevnem redu so bile

1. Obravnava "Priporočil za organizacijo dela NMP za otroke in mladostnike v pediatričnih urgentnih centrih (PUC)" s stališča organizacije NMP (vabljeni so bili tudi člani RSK za pediatrijo in člani pripravljalne skupine za priporočila za organizacijo dela NMP za otroke in mladostnike v pediatričnih urgentnih centrih).
2. Dopis ZD Tolmin v zvezi z organizacijo NMP na smučišču Kanin (dopis v prilogi).
3. Primernost predloga o sodelovanju ekip nujnih reševalnih prevozov ZD Trbovlje in ZD Hrastnik in Urgentni center Trbovlje (v prilogi dopis ZD Hrastnik in dopis SB Trbovlje).
4. Problematika delovanja Urgentnega centra Maribor (dopis v prilogi).
5. HNMP za vzhod Slovenije.
6. Inicijativa specialistov družinske medicine in specialistov urgentne medicine.
7. Predlog zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ)
8. Zaposilo inšpektorata RS v zvezi z licencami in strokovnimi področji dela
9. Zahteva za mnenje RSK UM o ločitvi dela družinske medicine, urgentne medicine in mrliskopregledne službe
10. Normativi dela v Urgentni medicini – dopis zdravstvenega sveta.

V zvezi z zgoraj naštetimi temami so bili sprejeti naslednji sklepi oz. ukrepi:

Ad 1. Člani RSK UM so izrazili svoje pomisleke v zvezi z zgoraj navedenim dokumentom. Najbolj so jih skrbele pomanjkljivosti v zvezi z obravnavo nujnih pediatričnih bolnikov in v zvezi s poškodovanimi otroci. Prav tako ni smiselna ločena organizacija PUC, kakor tudi ni smiselno ločeno vstopno mesto in ločena triža glede na starost! Delovna skupina je povedala, da so izhajali iz obstoječega stanja, res pa niso specificirali, da bi poškodbe in ostala kirurška obolenja zdravili kirurgi. Zato je bil sprejet sledeč sklep:

Delovna skupina za pripravo zgoraj omenjenega dokumenta se razširi z Tomaž Kenig dr.med., spec.travmat., Tine Pelcl dr.med., spec.urg.med., Hana Škaler dr.med., spec.druž.med., asist.dr. Veronika Velenšek dr.med.

Ad 2. S strokovnega vidika je mnenje RSK UM sledeče:

- Upošteva se odgovor, katerega je Javnemu zavodu Sončni Kanin posredovalo Ministrstvo za zdravje (MZ) dne 22.12.2016, št. 092-702/2016/2.
- Dopolnitev za primer, ko helikoptersko reševanje ni na voljo. Reševalci na smučišču (ki morajo biti ustrezno izobraženi in usposobljeni) naj poškodovance/obolele pripeljejo do ekipe NMP, ki se z reševalnim vozilom pripelje na najbližjo možno in varno točko! V

- izjemnih primerih se glede pristopa ekipe NMP do poškodovanca na smučišču lahko vodja ekipe NMP odloči tudi drugače, če je to v korist poškodovanca.
- Reševalec na smučišču naj bo v kontaktu z ekipo NMP
 - V izjemnih primerih se lahko vodja ekipe NMP odloči tudi drugače.

Ad 3. Mnenje RSK UM je, da organiziranje in financiranje dejavnosti nujne medicinske pomoči (NMP) ni v domeni za RSK UM ampak se ureja v *Splošnem dogovoru!*

Ad 4. Problematiko je predstavila Petra Klemen. Bistvo je v tem, da so se zelo povečale obremenitve urgentnih zdravnikov pri delu v enoti za hitre preglede. Po drugi strani pa specializantov družinske medicine ni moč razpisati za delo (in pomoč) v tej enoti. Po razpravi je bil sprejet naslednji sklep:

- RSK UM smatra, da je primerno, da se vsi specializanti, ki imajo predvideno dežurstvo ali NZV, vključujejo tudi v delo enote za hitre preglede! Obseg specializantskega dela v teh enotah morajo določiti nacionalni koordinatorji specializacij in ob tem predlagamo Svetu za izobraževanje pri Zdravniški Zbornici Slovenije da pozove nacionalne koordinatorje k tej odločbi!
- Organizacija dela v enotah za hitre preglede je stvar zavoda, ki je odgovoren za opravljanje te dejavnosti!

Ad 5. Točka je bila namenjena obravnavi helikopterske NMP (HNMP) in za to predvideli dodaten sestanek RSK UM s na to temo, a smo omenjeni sestanek odpovedali, ker zaradi intenzivnega urejanja omenjene službe s strani MZ (dopisa vodje službe za razvoj in organizacijo NMP z dne 15.03.2017 in 15.05.2017) razprava ni bila smiselna!

Ad 6. Člani RSK UM so razpravljali o iniciativi zdravnikov skupine za zunajbolnišnično nujno medicinsko pomoč in dežurno službo ZZS v zvezi z nujno medicinsko pomočjo in dežurno službo. V zvezi s tem so sprejeli sledeče izhodišče za nadaljnje razprave: Urgentna in (posledično tudi družinska) medicina naj definirata svoji področji delovanja. Predlagamo, da se ustanovi delovna skupina, ki bo opredelila polji delovanja.

Ad 7. Razprava se je vrtela predvsem o razlogih za razmejitev med posameznimi kategorijami na 0, 6 in 12 ur. Po daljši razpravi sta bila sprejeta ugotovitev in sklep:

- Poslani člani opredeljujejo pravice zavarovanih oseb, ne opredeljujejo pa pravic nezavarovanih oseb.
- Strokovnega mnenja ne moremo podati, ker so razmejitve med posameznimi kategorijami (nujnosti) strokovno nejasno definirane. RSK UM je prosil za dodatno tolimačenje predlagateljev (z obiskom predlagatelja zakona na seji RSK UM)

Ad 8. Sklep RSK UM v zvezi z navedeno problematiko je bil: 6. člen *Pravilnika o službi NMP* (Ur.l. RS št. 81/2015, 30.10.2015; 8836-8883) določa kdo lahko poleg specialista urgentne medicine dela v Urgentni službi v okviru rednega dela! Lahko so seveda tudi zdravniki drugih specialnosti, ki izpolnjujejo kriterije navedene v *Prilogi 3* tega pravilnika!

Ad 9. Ločitev družinske medicine, urgentne medicine in mrliškopregledne službe:

1. *Ločitev družinske medicine, urgentne medicine in mrliškopregledne službe.*
RSK UM podpira ločitev mrliško-pregledne službe (**MPS**) od rednega dela v ambulantah družinske medicine in pediatrije in od službe NMP. RSK UM predlaga, da se MPS organizira izven rednega dela zdravnikov. Izjemoma opravi MPS ekipa NMP, če bolnik umre med intervencijo.

2. *Ločitev službe NMP od DS tam, kjer je to kadrovsko izvedljivo in kot ciljno ureditev s samostojno ločeno službo NMP (uvesti kot legitimno opcijo za ta okolja, ki to kadrovsko že premorejo) – lahko od leta 2018:*
 - a. Mnenje RSK UM je, da služba NMP ni pristojna za izvajanje neurgentnih hišnih obiskov.
 - b. Mnenje RSK UM je, da služba NMP ni pristojna za obravnavo paliativnih bolnikov.
3. *Predlog, da se doslej uporabljan izraz dežurna služba (DS) nadomesti v prihodnje z izrazom neodložljiva zdravstvena oskrba (NZO); Do izrazoslovja se RSK UM ne bo opredeljeval.*
4. *Uvedbo ekipe MoE VUZ – urgentni zdravnik in diplomirani zdravstvenik/ zdravstveni reševalec usposobljena po Pravilniku, za delo v srečevalnem sistemu (“rendezvous”) – k 1.1.2018 Uvedbo ekipe MoE VUZ – urgentni zdravnik in diplomirani zdravstvenik/ zdravstveni reševalec usposobljena po Pravilniku, za delo v srečevalnem sistemu (“rendezvous”) – k 1.1.2018.*
Sklep RSK UM: mreža NMP sodi v pristojnost Ministrstva za zdravje!
5. *Uvedbo SUC: postopoma, prioriteto te, ki so najbolj oddaljeni od najbližjega UC, dalje te za območja z vsaj 50.000 pripadajočih prebivalcev (ne glede na oddaljenost od najbližjih UC) in postopoma tudi te, ki razbremenjujejo UC1 in UC Ljubljana. Ostale šele na podlagi retrogradne analize DSZ. Vsi kandidati za SUC morajo najprej zagotoviti prostorske pogoje do konca naslednjega tekočega leta - prve v letu 2018.*
RSK UM podpira uvedbo SUC-ev tako kot predvideva MZ v pravilniku!

Ad 10. Mnenje RSK UM: tako kot je razvidno tudi iz predlaganega ZDRZZ, urgentna medicina ne more biti normirana!

S spoštovanjem

Simon Herman
Predsednik RSK UM